

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoCsp/32/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119205886
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3119205886.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobkyne E. L., narodenej dňa XX.XX.XXXX, bytom v B., V., T., D. XXX/XX, zastúpenej R. T. B., advokátkou so sídlom v Y. P., O. XXXX/XX, proti žalovanému Y. A. T., T., so sídlom v P., Y. XX, S.: XX XXX XXX, zastúpenému D. Q. J. D. A., T., so sídlom v P., Q. XX, S.: XX XXX XXX, o zaplatenie sumy 1 376,85 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. júna 2020, č. k. 27Csp/83/2019-92 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **m á** proti žalobkyni **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa voči žalovanému domáhala zaplatenia sumy 1 376,85 eur s 5 %-ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 376,85 eur odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby do zaplatenia titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobkyni v rozsahu 100 %.

2. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník uzavreli dňa 23.08.2013 zmluvu o úvere, na základe ktorej boli žalobkyni poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 1 500,- eur a žalobkyňa sa zaviazala splatiť poskytnutý úver spolu s úrokmi v celkovej výške 3 375,54 eur v 42 mesačných splátkach po 80,37 eur (zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX). V ten istý deň došlo medzi stranami aj k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej veriteľ vyhlásil, že jej uzavretie nie je podmienkou uzavretia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere, že dlžník nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy a dlžník vyhlásil, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný. Rozhodcovská zmluva obsahuje poučenie o dôsledkoch jej uzavretia. Podľa nej akékoľvek spory medzi stranami vyplývajúce zo zmluvy o úvere mali byť riešené buď cestou príslušného súdu v súdnom konaní, alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z dvoch stálych rozhodcovských súdov, pričom výber mal uskutočniť žalobca. V rozhodcovskej zmluvy bolo zakotvené aj právo dlžníka od nej odstúpiť bez uvedenia dôvodu do 14 dní od jej uzavretia (rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX). Dňa 19.07.2017 bolo rozhodnuté rozsudkom v rozhodcovskom konaní sp. zn. 122/10/16 pred T. arbitrážnym súdom zriadeným D. T. D.. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2017 a vykonateľnosť dňa 14.11.2017, v ktorom účastníkmi konania boli obe sporové strany v opačnom procesnom postavení. Rozhodcovský súd v tomto rozhodcovskom konaní priznal žalovanému ako žalobcovi právo na zaplatenie úrokov a poplatkov na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej zmluvnými stranami boli sporové strany. Žalobkyňa ako povinná podľa tohto rozhodcovského rozsudku proti tomuto rozsudku žalobu o jeho zrušenie nepodala, pričom o možnosti podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola poučená rozhodcovským súdom priamo v texte tohto rozhodcovského rozsudku. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku vyplýva, že rozhodca sa v ňom vysporiadal aj so

svojou právomocou vec rozhodnúť v nadväznosti na uzatvorenú rozhodcovskú zmluvu, pričom dospel k záveru o platnosti rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovský rozsudok sp. zn. 122/10/16 z 19.07.2017). Podľa karty klienta došlo k poslednej úhrade zo strany žalobkyne na úver 29.12.2016, a to v sume 8,89 eur.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetom konania je nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 1 376,85 eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia, keď žalobkyňa tvrdila, že žalovaný mal na jej úkor bezdôvodne obohatiť tým, že mu poskytla plnenie, na ktoré nemal právo, t. j. plnenie nad sumu poskytnutých peňažných prostriedkov. Na toto plnenie žalovaný podľa žalobkyne nemal nárok z dôvodu, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bezpoplatkový. Obrana žalovaného spočívala v tom, že úver nie je možné považovať za bezúročný a bezpoplatkový, pretože zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala všetky náležitosti podľa § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch, v námietke premlčania časti uplatnenej pohľadávky, ale hlavne v tzv. námietke veci rozsúdenej. Malo sa jednať o rozsudok z 19.07.2017, vydaný v rozhodcovskom konaní sp. zn. 122/10/16 pred T. arbitrážnym súdom zriadeným D., ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2017 a vykonateľnosť dňa 14.11.2017. Vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne.

4. Prvou kľúčovou otázkou, ktorú súd prvej inštancie riešil, bolo, aké účinky má vyššie označený rozhodcovský rozsudok. Na rozdiel od žalovaného mal za to, že rozhodcovský rozsudok netvorí prekážku rei iudicatae pre prebiehajúce konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia. Zistenie o neidentite prejednávanej veci s vecou rozhodnutou pred rozhodcovským súdom vyplýva z rozdielneho predmetu konania.

5. Právoplatný rozhodcovský rozsudok má však pre účastníkov spotrebiteľského rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Teda výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany. Ak bola žalobkyňa právoplatným rozhodcovským rozsudkom zaviazaná zaplatiť žalovanému úroky a poplatky z úveru, nemôže tvrdiť, že žalovaný ako veriteľ na ne nemá právo a že sa prijatím takéhoto plnenia bezdôvodne obohatil. Rozhodcovský rozsudok by nemal tieto účinky len v prípade, ak by rozhodcovský súd, ktorý ho vydal, odvodil svoju právomoc vo veci rozhodnúť z absolútne neplatnej rozhodcovskej zmluvy (doložky). V takom prípade by išlo o nulité rozhodnutie, ktoré by nemohlo nadobudnúť ani právoplatnosť, ani vykonateľnosť. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd prihliadnuť aj bez návrhu (ex officio). Po preskúmaní rozhodcovskej zmluvy dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva nemá znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 OZ, nevyvoláva značnú nerovnováhu medzi stranami a nie je spôsobilá viesť k značnej procesnej nevýhode jednej z procesných strán. Rozhodcovská zmluva bola uzavretá na samostatnej listine, bola jasne a zrozumiteľne naformulovaná a žalobkyňa tým, že ju podpísala vyslovila súhlas s jej uzavretím, teda vyslovila súhlas aj s príslušnosťou rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodovanie sporov v súvislosti so zmluvou o úvere. Jej uzavretie nebolo predpokladom alebo podmienkou uzavretia samotnej zmluvy o úvere. Žalobkyňa nebola odňatá možnosť domáhať sa ochrany svojich práv na všeobecnom súde. Podľa čl. 7 rozhodcovskej zmluvy žalobkyňa mohla od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť do 14 dní aj bez uvedenia dôvodu. Nič teda nebránilo žalobkyňu pre prípad, pokiaľ by po uzavretí danej rozhodcovskej zmluvy sa rozhodla od nej odstúpiť, takýmto právny úkonom takto učiniť. Žalobkyňa mala tiež možnosť brániť sa podľa § 45 zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podaním žaloby o zrušenie rozhodcovského konania, ktorú možnosť v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote nevyužila. V dôsledku toho sa rozhodcovský rozsudok stal právoplatným a vykonateľným exekučným titulom, a teda pre strany musí byť aj záväzný. Súd v tomto konaní už nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť takéhoto rozsudku, pretože právoplatný rozhodcovský rozsudok má účinky právoplatného rozsudku všeobecného súdu. O bezdôvodnom obohatení by bolo možné pri existencii právoplatného rozsudku na plnenie uvažovať iba vtedy, ak by žalobkyňa plnila nad rozsah povinnosti uloženú rozsudkom. Žalobkyňa nepreukázala, že by plnila nad rámec rozhodcovského rozsudku, a teda bez právneho dôvodu, preto je jej nárok nedôvodný. Keďže žalobkyňa nepreukázala, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil, súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. Pre úplnosť súd prvej inštancie uviedol, že i keby vyhodnotil rozhodcovskú zmluvu ako neplatnú, musel by žalobu zamietnuť z dôvodu premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v subjektívnej dvojročnej premlčacej dobe, nakoľko poslednú úhradu úveru žalobkyňa urobila dňa 29.12.2016 v sume 8,89 eur a nárok na vydanie tohto plnenia, ale aj všetkých pred týmto dátumom uskutočnených plnení nad rámec poskytnutých peňažných prostriedkov by bol vzhľadom na podanie žaloby na súde

až 12.07.2019 premlčaný. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z., § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. r) a ods. 5, § 451, § 456, § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 228 ods. 1 CSP, § 41, § 45 ods. 1, § 46 ods. 1, 3 zákona č. 335/2014 Z. z., o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

7. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa a domáhala sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že jej žalobe v celom rozsahu vyhovie, eventuálne, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vytýkala súdu prvej inštancie, že pri rozhodovaní o podanej žalobe sa nezaoberal aj tým, či rozhodcovský rozsudok predstavuje materiálne vykonateľný exekučný titul vydaný rozhodcovským súdom, ktorého právomoc na prejednanie a rozhodnutie v rozhodcovskej veci musí byť založená na platnej rozhodcovskej zmluve. Poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Mcd0/8/2012, 3Cdo/27/2011 (R 77/2015), z ktorých vyplýva, že predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to vo forme rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ďalej uviedla, že predmetná rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX bola uzavretá ako samostatná zmluva, jej text bol vopred pripravený, naformulovaný veriteľom a predložený žalobkyni, ktorá nemala reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej rozhodcovskej zmluvy ovplyvniť, prípadne niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť, rozhodcovská zmluva nebola dojednaná individuálne. Rozhodcovská zmluva možnosť riešenia sporov na všeobecnom súde spotrebiteľovi prakticky neposkytuje, pretože o forme konania (pred rozhodcovským alebo všeobecným súdom) rozhoduje žalovaný, čo vzhľadom na charakter sporov zo zmluvy o úvere znamená, že o forme konania rozhodne veriteľ (dodávateľ), nakoľko je to práve dodávateľ, kto si uplatňuje nároky zo zmlúv o úvere podaním žaloby na rozhodcovskom súde. Z rozhodcovskej zmluvy tak, ako je koncipovaná, sa žalobkyňa ako spotrebiteľka vopred vzdala práva, aby bol jej spor s dodávateľom zo zmluvy o úvere riešený pred nezávislým a nestranným súdom, aj keď zmluva pripúšťa rozhodovanie sporu pred všeobecným súdom, táto možnosť je iba teoretická, pretože žalobu na rozhodcovskom súde podáva dodávateľ, ktorý má záujem získať exekučný titul a spotrebiteľ sa už nemôže domáhať svojich práv na všeobecnom súde, pretože to priamo rozhodcovská zmluva vylučuje. Spotrebiteľ (žalobkyňa) nemá možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, nakoľko túto možnosť už skôr dodávateľ vylúčil. Žalobkyňa tiež nemohla ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, keď priamo v rozhodcovskej zmluve bolo vopred uvedené, že v rozhodcovskom konaní budú rozhodovať tam uvedené dva rozhodcovské súdy. V zmluve je síce uvedené, že spotrebiteľ bol jasne a zrozumiteľne informovaný zo strany veriteľa, že nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy, ide o vyhlásenie, ktoré je súčasťou predpripravenej rozhodcovskej zmluvy a o tom, akým spôsobom a v akom rozsahu bola žalobkyňa informovaná o tom, že nie je povinná prijať návrh rozhodcovskej zmluvy a aké sú dôsledky prijatia či neprijatia návrhu rozhodcovskej zmluvy, o tom žalovaný nepredložil súdu žiadne listiny, z ktorých by bolo zrejmé, že sa návrh rozhodcovskej zmluvy medzi stranami sporu prerokúval. V rozhodcovskej zmluve je síce uvedené, že žalobkyňa bola oprávnená od tejto zmluvy odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu do 14-tich kalendárnych dní od podpísania tejto zmluvy, avšak základnou podmienkou odstúpenia od zmluvy je platnosť uzavretej zmluvy. Rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou s poukazom na § 53 ods. 4 písm. r) a neplatnou s poukazom na § 53 ods. 5, preto odstúpenie od neplatnej rozhodcovskej zmluvy by neprichádzalo do úvahy. Rozhodcovská zmluva, ktorá nebola individuálne dojednaná, pričom spotrebiteľa núti podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu, a preto ním vydaný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku veci právoplatne rozhodnutej pre občianske konanie o určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy. Poukázala na rozhodnutie súdov v obdobnej veci týkajúcej sa zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v ktorých súdy rozhodli, že považujú zmluvu za bezúčinnú a bez poplatkov. K záveru súdu prvej inštancie, že nárok žalobkyne bol premlčaný, poukázala na znenie ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zdôraznila, že rozhodujúce je, kedy sa oprávnený (žalobkyňa) skutočne dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa obohatil. O bezdôvodnom obohatení sa dozvedela až po konzultácii s advokátkou dňa 19.07.2017, od ktorej doby jej plynula dvojnásobná subjektívna premlčacia doba, ktorá by uplynula dňa 19.07.2019, žaloba bola podaná včas. V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu SR III.ÚS 43/2020, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/167/2017, sp. zn. 1Cdo/67/2011, sp. zn. 5Cdo/121/2009, sp. zn. 4Cdo/256/2010.

8. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní sp. zn. 122/10/16 zo dňa 19.07.2017 pred T. arbitrážnym súdom zriadeným D. nebol napadnutý žalobou o jeho zrušenie podľa zákona č. 335/2014 v zákonom určenej lehote, ktorá má povahu prekluzívnej lehoty. Rozhodcovský rozsudok bol posúdený vrátane platnosti rozhodcovskej zmluvy ako predpokladu na konanie stáleho rozhodcovského súdu aj exekučným súdom, ktorý ho preskúmal a vydal poverenie na vykonanie exekúcie. Pokiaľ odvolateľka poukazovala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Mcdo/8/2012 alebo sp. zn. 3Cdo/27/2011, uvedené rozhodnutia nie sú aplikovateľné na danú vec, nakoľko predmetný rozhodcovský rozsudok bol vydaný za účinnosti inej právnej úpravy spotrebiteľského rozhodcovského konania, ako i právna úprava, ktorá bola aplikovaná v týchto rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR a právna úprava v zákone č. 335/2014 Z. z. je odlišná od úpravy zákona č. 244/2002 Z. z. v čase, keď boli uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu SR vydané. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6CoCsp/20/2020 a dôvodil, že v danej veci sa jedná o prekážku veci rozsúdenej tak, ako bolo rozhodnuté i v ďalšom rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8CoCsp/8/2020 ako i Krajským súdom v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/91/2019.

9. Ďalšie písomné vyjadrenia k veci podané neboli.

10. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 2 CSP.

11. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na závere, že v rozhodcovskom konaní sp. zn. 122/10/2016 pred T. arbitrážnym súdom zriadeným D. bol dňa 19.07.2017 prijatý rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2017 a vykonateľnosť dňa 14.11.2017, v ktorom bolo žalovanému (v právnom postavení žalobcu) priznané proti žalobkyni (v právnom postavení žalovanej) právo na zaplatenie úrokov a poplatkov na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, ktorý má rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Žalobkyňa nepodala žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o ktorej možnosti bola poučená, nebolo preukázané, že plnila nad rozsah povinnosti uloženej jej týmto rozhodcovským rozsudkom, a preto jej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia ako nedôvodný zamietol. Zaoberal sa i platnosťou rozhodcovskej zmluvy a dospel k záveru, že nie je absolútne neplatným právnym úkonom (bod 7.4, bod 7.8 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

12. Odvolací súd podrobne preskúmal rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní žalobkyňou vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie v rozsahu uvedenom v predchádzajúcom bode. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vyhodnotil pre svoje rozhodnutie významné dôkazy v konaní vykonané každý jednotlivito a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov a ktoré tvrdenia strán sporu mal preukázané a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám ust. § 220 CSP. Námietky žalobkyne, uvedené v podanom odvolaní (v rozsahu uvedenom v predchádzajúcom bode odôvodnenia odvolacieho súdu), sú totožné s námietkami uplatnenými pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi dostatočne vysporiadal, a preto nemohli prívodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli žalobkyňou tvrdené ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie dodáva nasledovné:

13. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník uzavreli dňa 23.08.2013 zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej boli žalobkyni poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1 500,- eur s tým, že sa zaviazala poskytnutý úver splatiť spolu s úrokmi v celkovej výške 3 375,54 eur v 42-och mesačných splátkach po 80,37 eur. V ten istý deň došlo medzi stranami sporu i k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy č. XXXXXXXXXX. Na základe uvedených zmlúv bol vydaný T. arbitrážnym súdom zriadeným D.L. rozhodcovský rozsudok dňa 19.07.2017 sp. zn. 122/10/16, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2017 a vykonateľnosť dňa 14.11.2017, v ktorom bola žalobkyni (v právnom postavení žalovanej) uložená povinnosť zaplatiť žalovanému (v právnom postavení žalobcu) sumu 849,44 eur s príslušenstvom a trovy konania.

14. Spornou otázkou zostala skutočnosť, či rozhodcovská zmluva zo dňa 23.08.2013 uzavretá medzi stranami sporu je platným právnym úkonom.

15. Žalobkyňa namietala, že predmetná rozhodcovská zmluva bola vopred pripravená dodávateľom, nemala reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah, nebola individuálne dojednaná a vyžadovala od nej, aby spory s dodávateľom riešila výlučne v rámci prejednávania a rozhodnutia veci v rozhodcovskom konaní, nemohla ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, jej vyhlásenie o informovaní zo strany veriteľa o dôsledkoch prijatia alebo neprijatia rozhodcovskej zmluvy bolo súčasťou predpripravenej zmluvy, preto vychádzajúc z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka uvedená rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v jej neprospech ako spotrebiteľa, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka a je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom.

16. S týmto názorom sa odvolací súd nestotožňuje.

17. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá-ktorá voľba konkrétne znamená (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/217/2012).

18. Rozhodcovská zmluva je dohoda účastníkov právneho vzťahu, že spory vyplývajúce z tohto vzťahu sa budú prejednávať a rozhodovať v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva zakladá právomoc rozhodcovského súdu, ktorým môže byť rozhodca, prípadne viacerí rozhodcovia alebo stály rozhodcovský súd.

19. Nevyhnutnou podmienkou rozhodcovského konania je existencia platnej rozhodcovskej zmluvy. Formálna platnosť rozhodcovskej zmluvy je úzko spojená s otázkou, či zmluvné strany skutočne vyslovili súhlas s rozhodcovským konaním. Účelom formálnych požiadaviek je zabezpečiť, aby zmluvné strany reálne s arbitrážou súhlasili.

20. Ak má byť rozhodcovská zmluva akýmkoľvek súdom posúdená ako nie neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve, súd musí nevyhnutne zistiť jednoznačné odpovede na otázky: 1. Mohol spotrebiteľ ovplyvniť obsah rozhodcovskej zmluvy? 2. Pripúšťa rozhodcovská zmluva, aby sa spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom riešili aj v inom ako rozhodcovskom konaní? (ak nie, ide o neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka), 3. Tvrdil a preukázal dodávateľ individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy?.

21. Žalobkyňa až v podanom odvolaní tvrdila, že rozhodcovská zmluva bola formulárová a nebola individuálne dojednaná, zmluva je v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou a neplatnou v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Nie je však možné prehliadnuť, že v rozhodcovskej zmluve je v bode 1 je vyjadrený výslovný súhlas žalobkyne s uzatvorením tejto zmluvy, v bode 2 je vyhlásenie veriteľa (dodávateľa), že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný. V bode 3 rozhodcovskej zmluvy je okrem iného uvedené, že dlžník (žalobkyňa) bola o dôsledkoch jej uzatvorenia poučená tak, že dôsledkom uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy je možnosť riešenia sporov vyplývajúcich alebo súvisiacich s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere (s číslom zmluvy totožným, ako je číslo rozhodcovskej zmluvy), ktorú veriteľ a dlžník uzatvoria s porušením, ukončením či neplatnosťou zmluvy o revolvingovom úvere v rozhodcovskom konaní. Spory môžu byť riešené aj v súdnom konaní, výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na žalobcovi. Súčasťou rozhodcovskej zmluvy boli dva rozhodcovské súdy (zmluva bola uzatváraná podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní), pričom prípadné rozhodcovské konanie by bolo vedené na základe návrhu s tým, že každý z účastníkov rozhodcovského konania má právo v lehote určenej stálym rozhodcovským súdom navrhnúť za rozhodcu ktorúkoľvek z osôb zapísaných v zozname rozhodcov stálego rozhodcovského súdu podľa vlastného uváženia a v prípade, že sporové strany navrhnú za rozhodcu rovnakú osobu, vec prejedná a rozhodne táto osoba, ak sa na osobe rozhodcu nezhodnú, prípadne nenavrhnú žiadnu osobu, určí

osobu rozhodcu, ktorá vec prejedná a rozhodne, predseda stáleho rozhodcovského súdu (bod 5, 6 rozhodcovskej zmluvy). Podľa bodu 7 rozhodcovskej zmluvy je dlžník (žalobkyňa) oprávnená písomne od tejto zmluvy odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu do štrnástich kalendárnych dní od uzavretia tejto zmluvy.

22. Z takéhoto znenia rozhodcovskej zmluvy (uzavretej v roku 2013 za účinnosti zák. č. 244/2002 Z. z.) odvolací súd konštatuje, že rozhodcovská zmluva pripúšťa, aby sa spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom riešili buď v súdnom konaní, alebo rozhodcovskom konaní, pričom návrh v prípade rozhodcovského konania môže byť podaný na niektorom z dvoch rozhodcovských súdov označených názvom a sídlom s tým, že osobu rozhodcu môže navrhovať ktorákoľvek zo sporových strán a v prípade, že sa nedohodnú na osobe rozhodcu, rozhodne predseda súdu. Z obsahu zmluvy tiež vyplýva výslovne, že žalobkyňa svojim podpisom verifikovala vyhlásenie veriteľa v bode 2 rozhodcovskej zmluvy („že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný). Nie je preto možné prijať záver namietaný žalobkyňou až v odvolacom konaní, že znenie rozhodcovskej zmluvy nebolo s ňou individuálne dodávateľom dojednané a nemohla ovplyvniť jeho obsah, nakoľko mala možnosť výberu prijať resp. neprijať návrh rozhodcovskej zmluvy, ktorú možnosť nevyužila (3Cdo/80/2017). Navyiac ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, z ktorého znenia vyvodzuje žalobkyňa svoje závery, bol ku dňu uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere a rozhodcovskej zmluvy v znení „Za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.“, čo preukázateľne nie je prípad danej veci. Neboli tak splnené zákonné predpoklady pre posúdenie rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu ako neprijateľnej zmluvnej podmienky.

23. Z uvedeného znenia rozhodcovskej zmluvy odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva uzavretá medzi stranami sporu dňa 23.08.2013 nie je neplatným právnym úkonom, preto bola daná právomoc rozhodcovského súdu danú vec prejednať a rozhodnúť v konaní sp. zn. 122/10/16 a jeho právoplatný a vykonateľný rozsudok má účinky právoplatného rozsudku všeobecného súdu, ktorý nie je možné v tomto súdnom konaní reparaovať.

24. Odvolací súd sa nezaoberal druhým dôvodom, pre ktorý súd prvej inštancie žalobu zamietol - premlčaním nároku žalobkyne, nakoľko rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby žalobkyne na základe prvého dôvodu ním uvedeného považoval za vecne správne.

25. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil vrátane rozhodnutia o trovách konania, ktoré vecne spochybnené neboli.

26. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobkyňi v celom rozsahu.

27. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).